

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa čl. 4. i 14. tač. b), c) i h) Zakona o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 45/04, 44/07 i 102/09), na prijedlog Agencije za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 41. sjednici održanoj 28.01.2016. godine, donijelo je

UPUTSTVO ZA PROCJENU RIZIKA

Član 1.

(Predmet)

Ovim Uputstvom se propisuje postupak procjene rizika proizvoda i postupanje organa iz sistema nadzora nad tržištem Bosne i Hercegovine u skladu sa rezultatima procjene rizika u cilju proporcionalnog preduzimanja mjera prema poslovnim subjektima, kako bi se osigurao visok nivo zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača.

Član 2.

(Definicije)

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Uputstvu, imaju sljedeće značenje:

- a) "proizvod" je svaki neprehrambeni proizvod koji je namijenjen potrošačima ili koji bi u razumno predvidljivim uslovima mogli upotrijebiti potrošači čak i ako im nije direktno namijenjen, a koji je isporučen ili učinjen dostupnim, uz plaćanje ili besplatno u okviru neke trgovačke djelatnosti, uključujući i proizvod isporučen ili učinjen dostupnim u okviru pružanja usluga, bez obzira na to da li je nov, upotrijebljen ili prepravljn.
- b) "potrošač" je svaka fizička osoba koja koristi proizvod ili koja bi ga u razumno predvidljivim uslovima mogla upotrijebiti čak i ako mu nije direktno namijenjen, uključujući i osobe koje ne koriste proizvod, ali koje mogu biti izložene riziku jer se nalaze u neposrednoj blizini proizvoda.
- c) "poslovni subjekti" su proizvođači, uvoznici i distributeri definisani u članu 2. e) i f) Zakona o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 45/04, 44/07 i 102/09).
- d) "organi iz sistema nadzora nad tržištem" su organi iz člana 7. Zakona o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini.
- e) "procjena rizika" je postupak koji primjenjuju organi iz sistema nadzora nad tržištem za utvrđivanje nivoa rizika koji predstavlja određeni proizvod za sigurnost i zdravlje potrošača.
- f) "opasnost" je osobina proizvoda koja može prouzrokovati povredu potrošača tokom upotrebe proizvoda.
- g) "neusklađenost proizvoda" je odstupanje proizvoda od sigurnosnih zahtjeva propisanih u primjenjivom standardu i/ili propisu, koje je utvrđeno u okviru inspekcijске kontrole i/ili laboratorijskog ispitivanja.
- h) "scenarij povrede" je opis situacije i okolnosti u kojima opasnost svojstvena određenom proizvodu uzrokuje nesreću sa povredom potrošača.

- i) "nivo rizika" je rezultat procjene rizika i predstavlja kombinaciju težine povrede potrošača i vjerovatnoće nastanka te povrede.
- j) "težina povrede" je opis stepena povrede u zavisnosti od vrste i ozbiljnosti povrede, te potrebnog medicinskog tretmana i vremena za oporavak od povrede.
- k) "vjerovatnoća nastanka povrede" je vjerovatnoća da će se scenarij povrede desiti tokom očekivanog vijeka trajanja proizvoda.

Član 3.

(Postupak procjene rizika)

- (1) Postupak procjene rizika provodi inspektor koji je izvršio inspekcijску kontrolu predmetnog proizvoda.
- (2) Ukoliko postoji potreba, u postupku procjene rizika inspektor može:
 - a) zatražiti instrukciju od osoba nadležnih za predmetnu oblast u Agenciji za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija),
 - b) zatražiti stručno mišljenje od nadležnih organa i stručnih institucija,
 - c) zatražiti da se procjena rizika izvrši sa predstavnicima Agencije i stručnim osobama nadležnih organa i institucija.
- (3) Postupak procjene rizika obuhvata sljedeće:
 - a) opis proizvoda,
 - b) opis opasnosti koje proizvod može predstavljati,
 - c) određivanje grupe potrošača,
 - d) opis scenarija povrede,
 - e) određivanje težine povrede,
 - f) određivanje vjerovatnoće za svaki korak scenarija povrede,
 - g) određivanje nivoa rizika povrede za scenarij povrede.
- (4) Za potrebe postupka procjene rizika iz stava (3) ovog člana koristi se obrazac iz Aneksa I ovog Uputstva, koji će biti dostupan i u elektronskoj formi.

Član 4.

(Opis proizvoda)

- (1) Proizvod koji je predmet procjene rizika je potrebno jasno opisati.
- (2) Opis proizvoda uključuje naziv proizvoda, robnu marku, model, tip, serijski broj, fotografiju proizvoda, ambalaža, oznake koje prate proizvod, te opis neusklađenosti proizvoda.
- (3) U okviru opisa proizvoda se određuju standardi i/ili propisi koji se primjenjuju na proizvod.

Član 5.

(Opis opasnosti koje proizvod može predstavljati)

- (1) Kod opisa opasnosti proizvoda inspektor će:
 - a) za opasnosti i tipične vrste povreda koje proizvodi mogu prouzrokovati, prema veličini, obliku i površini proizvoda, potencijalnoj, kinetičkoj ili električnoj energiji, ekstremnim temperaturama i dr., koristiti podatke iz Aneksa II ovog Uputstva,
 - b) utvrditi da li proizvod predstavlja više opasnosti,
 - c) kod utvrđene jedne opasnosti procijeniti da li ta jedna utvrđena opasnost može prouzrokovati više povreda.
- (2) Ukoliko samo određeni dio proizvoda, koji se može nezavisno od proizvoda učiniti dostupnim potrošaču,

predstavlja opasnost, dovoljno je izvršiti procjenu rizika samo za taj dio proizvoda.

Član 6.

(Grupe potrošača)

- (1) Određivanje grupa potrošača, koji su obuhvaćeni scenarijem povrede, vrši se u skladu sa Aneksom III ovog Uputstva.
- (2) Pri kreiranju scenarija povrede, prvo se odabiru potrošači kojima je proizvod namijenjen imajući u vidu predviđenu upotrebu proizvoda.
- (3) Za svaki naredni scenarij se mogu odabrati drugi potrošači i drugi načini razumno predvidljive upotrebe proizvoda.

Član 7.

(Scenarij povrede)

- (1) Opis scenarija povrede, kojim se opisuje nastanak povrede, treba da obuhvati najmanje sljedeća tri koraka:
 - a) proizvod je neusklađen i može da uzrokuje opasnost tokom njegovog predvidljivog vijeka upotrebe,
 - b) opasnost uzrokuje nesreću,
 - c) posljedica nesreće je povreda.
- (2) Koraci iz stava (1) ovog člana moraju biti kratki i jasni.
- (3) Kada proizvod predstavlja nekoliko opasnosti, treba kreirati scenarije povrede i odrediti rizik za svaku opasnost.
- (4) Kako bi se utvrdio najviši rizik koji proizvod predstavlja, preporučuje se kreiranje više mogućih scenarija povrede u koje su uključene različite grupe potrošača i drugi načini razumno predvidljive upotrebe proizvoda.

Član 8.

(Određivanje težine povrede)

- (1) Za određivanje težine povrede koristi se tabela iz Aneksa IV ovog Uputstva.
- (2) Težina povrede, koja se klasifikuje u četiri stepena, se određuje prema procijenjenoj vrsti povrede.
- (3) Kada se pri procjeni rizika razmatra više scenarija povreda, za svaki scenarij povrede se određuje težina povrede u skladu sa Aneksom IV ovog Uputstva.

Član 9.

(Određivanje vjerovatnoće)

- (1) Za svaki korak scenarija povrede iz člana 7. ovog Uputstva određuje se pojedinačna vjerovatnoća.
- (2) Množenjem pojedinačnih vjerovatnoća se dobiva ukupna vjerovatnoća za opisani scenarij povrede.
- (3) Ukupna vjerovatnoća je klasifikovana u osam nivoa, od <math><1/1000000</math> do >50%, u skladu sa Aneksom V ovog Uputstva.
- (4) Ukoliko je opisano nekoliko različitih scenarija povrede, za svaki scenarij se određuje ukupna vjerovatnoća.

Član 10.

(Određivanje nivoa rizika)

- (1) Nivo rizika za scenarij povrede se određuje kombinacijom utvrđene težine povrede i ukupne vjerovatnoće scenarija povrede u skladu sa Aneksom V ovog Uputstva.
- (2) Rizik je klasificiran u četiri nivoa: ozbiljan, visok, srednji i nizak rizik.
- (3) Ukoliko postoji više scenarija povrede, za svaki od tih scenarija se utvrđuje nivo rizika, a najviši utvrđeni nivo rizika se smatra konačnim nivoom rizika koji proizvod predstavlja po korisnika.
- (4) U cilju potvrde rezultata procjene rizika, vrši se analiza osjetljivosti na način da se vrijednosti vjerovatnoće i vrijednosti težine povrede mijenjaju povećanjem ili smanjenjem za jedan nivo, kako bi se ponovo izračunao nivo rizika.
- (5) Ako nivo rizika nakon analize osjetljivosti ostane nepromijenjen, rezultat procjene rizika se smatra konačnim.
- (6) Ako se nivo rizika promijeni nakon analize osjetljivosti, potrebno je od početka preispitati postupak procjene rizika.

Član 11.

(Izvjestaj o procjeni rizika)

- (1) Izvjestaj o procjeni rizika, koji je sastavni dio obrasca za procjenu rizika iz Aneksa I ovog Uputstva, inspektor sačinjava nakon završenog postupka procjene rizika.
- (2) U slučajevima kada se prilikom procjene rizika utvrdi da proizvod predstavlja rizik, Izvjestaj iz stava (1) ovog člana inspektor dostavlja: a) Agenciji, b) kontrolisanom poslovnom subjektu, c) svim članovima koji su učestvovali u procjeni rizika.

Član 12.

(Postupanje u skladu sa rezultatima procjene rizika)

Rezultati procjene rizika se koriste kako bi mjere, preduzete u skladu sa Zakonom o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini i drugim posebnim propisima, bile proporcionalne nivou rizika koji proizvod predstavlja po zdravlje i sigurnost potrošača.

Član 13.

(Stupanje na snagu)

Ovo Uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 35/16

Predsjedavajući

28. januara 2016. godine Vijeća ministara BiH Sarajevo
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

ANEKS I
Obrazac za procjenu rizika

Opće informacije				
Proizvod				
Naziv:				
Kategorija:				
Opis:				
Opis neusklađenosti proizvoda:				
Fotografije:				
Procjenjivač				
Ime:				
Prezime:				
Institucija:				
Adresa:				
Scenario 1				
Opasnost				
Grupa opasnosti:	(Aneks II, kolona 1.)			
Opasnost:	(Aneks II, kolona 2.)			
Potrošač				
Vrsta potrošača:	(Aneks III)			
Kako opasnost izaziva povredu potrošača				
Tipični scenario povrede:	(Aneks II, kolona 3.)			
Scenario povrede:	(opisati scenario povrede)			
Težina povrede				
Tipična povreda:	(Aneks II, kolona 4.)			
Povreda:	(Aneks IV)			
Težina povrede: (Aneks IV, za odabranu povredu)	1	2	3	4
Vjerovatnoća koraka povrede				
Koraci u scenariju			Vjerovatnoća	
Korak 1: (navesti korake u scenariju koji dovode do povrede)			(navesti vjerovatnoću za dati korak)	
Korak 2:				
...				
Ukupna vjerovatnoća:			(proizvod vjerovatnoća po koracima)	
Nivo rizika - kombinacija težine povrede i vjerovatnoće (Aneks V)				
Nivo rizika za scenario 1	(navesti dobijeni rizik; N - nizak, S - srednji, V - visok, O - ozbiljan)			
Rizici koje predstavlja proizvod - pregled				
Scenario 1:	(dobijeni rizik i opis za navedeni scenario)			
Scenario 2:				
...				
Konačan nivo rizika:	(navesti rizik koji je dobijen za pojedine scenarije)			

Izveštaj o procjeni rizika

Procjenjivač(i)	
Ime	
Prezime	
Institucija	
Adresa	

Opće informacije o proizvodu	
Proizvod	
Naziv	
Kategorija	
Opis	

Konačan nivo rizika	
----------------------------	--

datum

potpis

ANEKS II

Opasnosti, tipični scenariji povreda i tipične povrede

Grupa opasnosti	Opasnost (svojstva proizvoda)	Tipičan scenarij povrede	Tipična povreda
1	2	3	4
Veličina, oblik i površina	Proizvod je prepreka	Osoba se spotakne na proizvod i pada, ili osoba udari u proizvod	Modrice, prijelom, potres mozga
	Proizvod predstavlja smetnju za protok vazduha	Proizvod pokriva usta i/ili nos osobe (posebno kod djece) ili pokriva unutrašnje disajne puteve	Gušenje
	Proizvod je mali dio ili sadrži male dijelove	Osoba (dijete) proguta mali dio, dio se zaglavi u grlu i blokira disajne puteve	Gušenje, opstrukcija unutrašnjih disajnih puteva
	Postoji mogućnost da se odgrize mali dio s proizvoda	Osoba (dijete) proguta mali dio, dio dopiye u probavni trakt	Opstrukcija probavnog trakta
	Oštri uglovi ili vrhovi	Osoba udari u oštar ugao ili bude pogođena oštrim pokretnim predmetom, ovo uzrokuje ubod ili povredu zbog prodiranja	Ubodi, sljepoća, strano tijelo u oku, sluh, strano tijelo u uhu
	Oštre ivice	Osoba dotakne oštru ivicu, ovo prouzrokuje razderotine kože ili posjekotine tkiva	Razderotine, posjekotine, amputacije
	Klizave površine	Osoba hoda po površini, oklizne se i pada	Modrice, prelom, potres mozga
	Grube površine	Osoba hoda duž grube površine, ovo prouzrokuje trenje i/ili ogrebotine	Ogrebotina
	Otvori ili otvori između dijelova	Osoba stavlja ud ili tijelo u otvor, prst, ruka, vrat, glava ili odjeća je ukleštena, povreda nastaje usljed gravitacije ili kretanja	Nagnječenje, prelom, amputacija, davljenje
Potencijalna energija	Nedovoljna mehanička stabilnost	Proizvod se prevrće, osoba koja se nalazi na vrhu proizvoda pada sa visine, ili proizvod pogodi osobu koja je u blizini proizvoda, električni proizvod se lomi i dijelovi pod naponom postaju dostupni, ili proizvod nastavlja da radi zagrijavajući obližnje površine	Modrice, iščašenje, uganuće, prelom, potres mozga, nagnječenje, električni udar, opekotine
	Nedovoljna mehanička čvrstoća	Proizvod se sruši usljed prevrtanja, osoba koja se nalazi na vrhu proizvoda pada sa visine, ili proizvod pogodi osobu koja je u blizini proizvoda, električni proizvod se lomi i dijelovi pod naponom postaju dostupni ili proizvod nastavlja da radi zagrijavajući obližnje površine	Modrice, iščašenje, prelom, potres mozga, nagnječenje, električni udar, opekotine
	Korisnik radi na visini	Osoba koja radi na visini gubi ravnotežu, nema oslonac za držanje i pada sa visine	Modrice, iščašenje, prelom, potres mozga, nagnječenje
	Elastični element ili opruga	Elastični element ili opruga u stanju napetosti se iznenada opusti, proizvod udari osobu koja se nalazi u njegovom pravcu kretanja	Modrice, iščašenje, prelom, potres mozga, nagnječenje
	Tečnost ili gas pod pritiskom ili vakuumom	Tečnost ili gas pod pritiskom se iznenada ispusti, osoba u blizini je pogođena, ili usljed implozije proizvoda lete ostaci proizvoda	Iščašenje, prelom, potres mozga, nagnječenje, posjekotine (vidjeti također pod dijelom požar i eksplozija)
Kinetička energija	Kretanje proizvoda	Proizvod pogodi ili pregazi osobu koja se nalazi u liniji kretanja proizvoda	Modrice, uganuće, prelom, potres mozga, nagnječenje
	Dijelovi koji se kreću jedan prema drugom	Osoba stavlja dio tijela između pokretnih dijelova, dok se oni kreću zajedno, dio tijela je uklešten i nalazi se pod pritiskom (zgnječen)	Modrice, iščašenje, prelom, nagnječenje
	Dijelovi koji se kreću jedan pored drugog	Osoba stavlja dio tijela između pokretnih dijelova, dok se oni kreću jedan blizu drugog (kretanje makaza), dio tijela je uklešten između pokretnih dijelova i nalazi se pod pritiskom (smicanje)	Razderotine, posjekotine, amputacije
	Pokretni dijelovi	Dio tijela, kosa ili odjeća osobe je zahvaćena pokretnim dijelom, ovo uzrokuje vučnu silu	Modrice, prelom, razderotine (kože glave), davljenje
	Pokretni dijelovi jedan blizu drugog	Dio tijela, kosa ili odjeća osobe je zahvaćena pokretnim dijelom, ovo uzrokuje vučnu silu i pritisak na dio tijela	Nagnječenje, prelom, amputacija, davljenje
	Ubrzanje	Osoba se nalazi na predmetu koji povećava brzinu i gubi ravnotežu, nema oslonac da se drži za njega i pada pri određenoj brzini	Iščašenje, prelom, potres mozga, gnječenje
	Leteći predmeti	Osobu pogodi leteći predmet i zadobije povrede u zavisnosti od jačine udara	Modrice, iščašenje, prelom, potres mozga, nagnječenje
	Vibracije	Osoba koja drži proizvod gubi ravnotežu i pada, ili dugotrajni kontakt sa proizvodom koji vibrira uzrokuje neurološke poremećaje, poremećaj zglobova kostiju, trauma kičme, vaskularni poremećaj	Modrice, iščašenje, prelom, nagnječenje
	Buka	Osoba je izložena buci koju stvara proizvod. Zujanje u ušima i gubitak sluha mogu se pojaviti u zavisnosti od jačine zvuka i udaljenosti	Oštećenje sluha
Električna energija	Visoki/niski napon	Osoba dodiruje dio proizvoda koji je pod visokim naponom, osoba doživi električni udar koji može prouzrokovati smrt	Električni udar

	Proizvodnja toplote	Proizvod se grije, osoba koja ga dodiruje može dobiti opekotine, ili proizvod može emitovati istopljene čestice, pare itd., koji udaraju osobu	Opekotine, oparotine
	Dijelovi pod naponom koji su blizu jedan drugome	Električni luk ili varnice nastaju između dijelova pod naponom. Ovo može uzrokovati požar i intenzivno zračenje	Povreda oka, opekotine, oparotine
Ekstremne temperature	Otvoreni plamen	Osoba u blizini plamena može dobiti opekotine, posebno nakon što se zapali odjeća	Opekotine, oparotine
	Vruće površine	Osoba ne prepoznaje vruću površinu i dodiruje je, osoba dobija opekotine	Opekotine
	Vruće tečnosti	Osoba koja rukuje sa posudom sa tečnošću prolje jedan dio, tečnost pada na kožu i uzrokuje oparotine	Oparotine
	Vrući gasovi	Osoba udiše vruće gasove koje je ispustio proizvod, ovo uzrokuje povredu pluća ili dehidraciju usljed dugotrajne izloženosti vrućem vazduhu	Opekotine
	Hladne površine	Osoba ne prepoznaje hladnu površinu i dodiruje je, osoba dobija promrzline	Opekotine (promrzline)
Zračenje	Ultravioletno zračenje, laser	Koža ili oči osobe su izloženi zračenju koje emituje proizvod	Opekotine, oparotine, neurološki poremećaji, povrede
	Izvor elektromagnetnog polja visoke jačine (EMF), niska frekvencija ili visoka frekvencija (mikrovalna pećnica)	Osoba je blizu izvora elektromagnetnog polja (EMF), tijelo (centralni nervni sistem) je izloženo	oka, rak kože, mutacija Neurološka oštećenja (mozak), leukemija (djeca)
Požar i eksplozija	Zapaljive tvari	Osoba je blizu zapaljive tvari, izvor paljenja zapali tvar, ovo uzrokuje povredu osobe	Opekotine
	Eksplozivne smjese	Osoba je blizu eksplozivne smjese, izvor paljenja uzrokuje eksploziju, osobu pogađa udarni talas, spaljivanje materijala i/ili plamen	Opekotine, oparotine, povreda oka, strano tijelo u oku, oštećenje sluha, strano tijelo u uhu
	Izvori paljenja	Izvor paljenja uzrokuje požar, osobu zahvati plamen ili je zatrovana gasovima od požara u kući	Opekotine, trovanje
	Pregrijavanje	Proizvod se pregrije, požar	Opekotine, oparotine, povreda oka, strano tijelo u oku, oštećenje sluha, strano tijelo u uhu
Otrovnost	Otrovne čvrste tvari ili tečnosti	Osoba proguta tvar iz proizvoda, npr. stavljajući je u usta i/ili tvar dolazi u dodir s kožom, ili udiše čvrste tvari/tečnost, na primjer ispljuvak (plućna aspiracija)	Akutno trovanje, iritacija, dermatitis, akutno trovanje pluća (aspiracijska pneumonija), infekcija
	Otrovni gasovi, pare ili prašina	Osoba udahne tvari iz proizvoda, i/ili tvari dolaze u dodir s kožom	Akutno trovanje pluća, iritacija, dermatitis
	Tvari koje uzrokuju preosjetljivost	Osoba proguta tvari iz proizvoda, stavljajući ih u usta, i/ili tvari dolaze u dodir s kožom, i/ili osoba udiše gas, paru ili prašinu	Preosjetljivost, alergijska reakcija
	Iritirajuće ili korozivne čvrste tvari ili tečnosti	Osoba proguta tvari iz proizvoda, npr. stavljajući ih u usta, i/ili tvari dolaze u dodir s kožom ili očima	Iritacija, dermatitis, opekotine kože, povreda oka, strano tijelo u oku
	Iritirajući ili korozivni gas ili para	Osoba udiše tvari iz proizvoda, i/ili tvar dolazi u dodir sa kožom ili očima	Iritacija, dermatitis, opekotine kože, akutno trovanje ili korozivni efekti u plućima ili u očima
	Tvari koje su kancerogene, mutagene ili otrovne (CMR)	Osoba proguta tvari iz proizvoda, stavljajući ih u usta, i/ili tvari dolaze u dodir s kožom, i/ili osoba udiše tvari kao što su gas, para ili prašina	Rak, mutacije, reproduktivna toksičnost
Mikrobiološka kontaminacija	Mikrobiološka kontaminacija	Osoba dolazi u dodir s kontaminiranim proizvodom gutanjem, udisanjem ili u dodiru s kožom	Infekcija, lokalna ili sistemska
Opasnosti nastale tokom rada proizvoda	Nezdravo držanje	Dizajn uzrokuje nezdravo držanje osobe kada upravlja proizvodom	Istegnuće, koštano-mišićna oboljenja
	Prevelik napor	Dizajn zahtijeva upotrebu značajne sile prilikom upravljanja proizvodom	Uganuće ili istegnuće, koštano-mišićna oboljenja
	Anatomska neprilagodbenost	Dizajn nije prilagođen anatomiji čovjeka, što čini upravljanje teškim ili nemogućim	Uganuće ili istegnuće
	Zanemarivanje lične zaštite	Zbog dizajna zaštitne opreme osoba ima poteškoće prilikom rukovanja ili upravljanja proizvodom	Razne povrede
	Nepažljivo (de)aktiviranje	Osoba može lako (de)aktivirati proizvod, što može dovesti do neželjenog rada	Razne povrede
	Nepravilan rad	Dizajn uzrokuje nepravilan rad osobe, ili proizvod sa zaštitnom funkcijom ne pruža očekivanu zaštitu	Razne povrede

Kvar koji onemogućava prestanak rada	Osoba želi da zaustavi proizvod, ali on nastavlja da radi u situacijama kada to nije očekivano	Razne povrede
Neočekivani početak rada	Proizvod prestaje sa radom tokom prekida napajanja električnom energijom ali počinje ponovo da radi na nesiguran način	Razne povrede
Nemogućnost prekida rada	U hitnim situacijama, osoba ne može da prekine rad proizvoda	Razne povrede
Neodgovarajući sastavni dijelovi	Osoba pokušava da pričvrsti dio, treba preveliku silu za pričvršćivanje, proizvod se lomi ili je dio pričvršćen previše labavo i ostaje neučvršćen tokom upotrebe	Uganuće ili istegnuće, razderotina, posjekotina, modrice, uklještenje
Nepostojeća ili nepravilno postavljena zaštita	Opasni dijelovi su dostupni osobi	Razne povrede
Nepotpuna uputstva, upozorenja, oznake ili simboli	Korisnik ne primjećuje oznake upozorenja i/ili ne razumije simbole	Razne povrede
Nedovoljni signali upozorenja	Korisnik ne vidi ili ne čuje signale upozorenja (optičke ili zvučne), što prouzrokuje nesiguran rad	Razne povrede

ANEKS III**Grupe potrošača**

Potrošači	Opis
Vrlo osjetljiva grupa potrošača	Vrlo mala djeca: 0 do 36 mjeseci Ostali: Osobe sa obimnim i složenim posebnim potrebama
Osjetljiva grupa potrošača	Mala djeca: Djeca starija od 36 mjeseci i mlađa od 8 godina Ostala djeca: djeca od 8 do 14 godina Ostali: Osobe sa smanjenim fizičkim, čulnim i mentalnim sposobnostima (npr. sa djelimičnim invaliditetom, starije osobe, uključujući i one iznad 65 godina, sa nekim smanjenim fizičkim i mentalnim sposobnostima), odnosno sa nedostatkom iskustva i znanja
Ostali potrošači	Potrošači koji ne spadaju u grupu vrlo osjetljivih i osjetljivih potrošača

ANEKS IV**Težina povrede**

Vrsta povrede	Težina povrede			
	1	2	3	4
Razderotine, posjekotine	Površinska	Vanjska (dubina) (> 10 cm dužine na tijelu) (> 5 cm dužine na licu) zahtijeva šivenje Tetiva ili zglob Bionjača ili rožnjača	Vidni (očni) živac Vratna arterija Dušnik Unutrašnji organi	Bronhijalna cijev Jednjak Aorta Kičmena moždina (donji dio) Duboka razderotina unutrašnjih organa, Slomljena kičmena moždina u gornjem dijelu Mozak (teška lezija disfunkcija)
Modrice (ogrebotina / kontuzija, oticanje, edem)	Površinske ≤25 cm ² na licu ≤50 cm ² na tijelu	Velike > 25 cm ² na licu > 50 cm ² na tijelu	Dušnik Unutrašnji organi (manje) Srce Mozak Pluća, s krvlju ili vazduh u prsima	Moždano deblo Kičmena moždina koja uzrokuje paralizu
Potres mozga	-	Vrlo kratka nesvijest (minute)	Dugotrajna nesvijest	Koma
Uklještenje/uštinuće	Manje uštinuće	-	(Koristite prema potrebi zavisno o konačnim posljedicama modrica, nagnječenje, preloma, iščašenja, amputacija, ako je primjenjivo.)	(Iste posljedice kao za gušenje/davljenje)
Uganuće, istegnuće, mišićno koštani poremećaj	Ekstremiteti Zglobovi Kičma (bez iščašenja ili preloma)	Istegnuće ligamenata koljena	Ruptura/oštećenje ligamenta ili tetiva Oštećenje mišića Povreda vratne kičme	-
Iščašenje	-	Ekstremiteti (prst na ruci, prst na nozi, šaka, stopalo) Lakat Vilica Ispadanje zuba	Gležanj Ručni zglob Rame Kuk Koljeno Kičma	Kičmeni stub

Prelom		Ekstremiteti (prst na ruci, prst na nozi, šaka, stopalo) Ručni zglob Ruka Rebro Prsna kost Nos Zub Vilica Kosti oko očiju	Gležanj Noga (bedrena kost i potkoljenica) Kuk Butina Lobanja Kičma (manji lumbalni prelom) Vilica (teža povreda) Grkljan Višestruki prelom rebra Krv ili vazduh u prsima	Vrat Kičmeni stub
Nagnječenje			Ekstremiteti (prst na ruci, prst na nozi, šaka, stopalo) Lakat Gležanj Ručni zglob Podlaktica Noga Rame Dušnik Grkljan Karlica	Kičmena moždina Srednji-donji dio vrata Prsa (teško nagnječenje) Moždano deblo
Amputacija			Prst(i) na ruci Prst(i) na nozi Šaka Stopalo Ruka (dio ruke) Noga Oko	Oba ekstremiteta
Bušenje, probadanje	Ograničena dubina, samo je koža obuhvaćena	Dublje od kože Trbušni zid (organi nisu uključeni)	Oko Unutrašnji organi Grudni koš	Aorta Srce Bronhijalna cijev Duboke povrede organa (jetra, bubrezi, crijeva, itd.)
Gutanje			Povrede unutrašnjih organa (odnosi se i na opstrukciju unutrašnjih disajnih puteva kada se progutani predmet zaglavi u jednjaku)	Trajno oštećenje unutrašnjih organa
Opstrukcija unutrašnjih disajnih puteva			Dotok kiseonika do mozga blokiran bez trajnih posljedica	Dotok kiseonika do mozga blokiran sa trajnim posljedicama
Gušenje/ davljenje			Dotok kiseonika do mozga blokiran bez trajnih posljedica	Gušenje/ davljenje sa smrtnim posljedicama
Potapanje/ utapanje				Utapanje sa smrtnim posljedicama
Opekotine/ oparotine usljed (toplote, hladnoće ili hemijskih tvari)	1°, do 100 % površine tijela 2°, < 6 % površine tijela	2°, 6-15 % površine tijela	2°, 16-35 % površine tijela, ili 3°, do 35 % površine tijela Opekotine usljed udisanja	2° ili 3°, > 35 % površine tijela Opekotine usljed udisanja koje zahtijevaju pomoć pri disanju
Električni udar	(Vidi također pod opekotine, jer električna struja može uzrokovati opekotine)	Lokalni učinci (privremeni grč ili paraliza mišića)		Smrt usljed električnog udara
Neurološki poremećaji			Izazvan epileptični napad	
Povreda oka, strano tijelo u oku	Privremeni bol u oku koji ne zahtijeva liječenje	Privremeni gubitak vida	Djelimični gubitak vida Trajni gubitak vida (jedno oko)	Trajni gubitak vida (oba oka)
Oštećenje sluha, strano tijelo u uhu	Privremeni bol u uhu koji ne zahtijeva liječenje	Privremeni gubitak sluha	Djelimični gubitak sluha Potpuni gubitak sluha (jedno uho)	Potpuni gubitak sluha (oba uha)
Trovanje tvarima (gutanjem, udisanjem, putem kože)	Proljevanje, povraćanje, lokalni simptomi	Izlječive povrede unutrašnjih organa, npr. jetra, bubrezi, blaga hemolitička anemija	Trajna oštećenja unutrašnjih organa, npr. jednjak, stomak, jetra, bubrezi, hemolitička anemija, izlječiva oštećenja nervnog sistema	Trajna oštećenja nervnog sistema Smrtni slučaj
Iritacija, dermatitis, upala ili korozivno djelovanje tvari (udisanjem, preko kože)	Blaga lokalna iritacija	Izlječive povrede oka Izlječive sistemske posljedice Upalno djelovanje	Pluća, respiratorna insuficijencija, hemijska pneumonija Trajne sistemske posljedice Djelimični gubitak vida Korozivno djelovanje	Pluća, potrebna pomoć pri disanju Asfiksija

Alergijske reakcije ili preosjetljivost	Blaga ili lokalna alergijska reakcija	Alergijska reakcija Prošireni alergijski kontaktni dermatitis	Jaka alergijska preosjetljivost na višestruke tvari	Anafilaktična reakcija, šok Smrtni slučaj
Dugotrajno oštećenje usljed kontakta sa tvarima ili usljed izloženosti zračenju	Proljevi, povraćanje, lokalni simptomi	Izlječive povrede unutrašnjih organa, npr. jetra, bubrezi, blaga hemolitička anemija	Oštećenje nervnog sistema npr. organski psihosindrom (OPS, također je poznat kao hronična otrovna encefalopatija, poznata još kao i bolest "slikara") Trajna oštećenja unutrašnjih organa, npr. jednjak, stomak, jetra, bubrezi Slabija hemolitička anemija Izlječiva oštećenja nervnog sistema	Rak (leukemija) Utjecaji na reprodukciju Utjecaji na potomstvo Oštećenje centralnog nervnog sistema
Mikrobiološka infekcija		Izlječive povrede	Trajne posljedice	Infekcija zahtijeva dugotrajnu hospitalizaciju Organizmi otporni na antibiotike Smrtni slučaj

ANEKS V

Nivo rizika kao kombinacija težine povrede i vjerovatnoće

Vjerovatnoća nastanka povrede tokom predvidljivog životnog vijeka proizvoda		Težina povrede			
		1	2	3	4
Visok Nizak	> 50 %	V	O	O	O
	> 1/10	S	O	O	O
	> 1/100	S	O	O	O
	> 1/1000	N	V	O	O
	> 1/10000	N	S	V	O
	> 1/100000	N	N	S	V
	> 1/1000000	N	N	N	S
	< 1/1000000	N	N	N	N

O — Ozbiljan rizik	V — Visok rizik	S — Srednji rizik	N — Nizak rizik
--------------------	-----------------	-------------------	-----------------